

Sygn. akt IV CSK 316/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku D. K.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 stycznia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Wnioskodawca D. K. zarzucił zaskarżonemu postanowieniu Sądu Okręgowego w B. z dnia 25 stycznia 2018 r. naruszenie art. 128 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 zd. 2 k.c. w zw. z art. 245 § 2 k.c. w zw. z art. 305⁴ k.c. i art. 352 k.c. oraz art. 7 k.c., art. 231 k.p.c. w zw. z art. 234 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej uzasadnił potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Mimo powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. skarżący nie skonkretyzował jednak treści zapowiedzianego istotnego zagadnienia prawnego.

W motywach wniosku wskazał, że prawidłowe zastosowanie art. 128 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 zdanie drugie k.c. w zw. z art. 245 § 2 k.c. oraz w zw. z art. 305⁴ k.c. i art. 352 k.c. oraz art. 7 k.c. wymaga wykładni przytoczonych przepisów w zakresie istnienia po stronie przedsiębiorcy przesyłowego dobrej bądź złej wiary. Podkreślił, że brak tytułu uprawniającego do korzystania z cudzego gruntu w zakresie służebności przesyłu wyłącza dobrą wiarę uczestnika, ponieważ brak ten powinien wzbudzić u niego poważne wątpliwości co do tego, czy posiadaczowi przysługuje prawo do korzystania z rzeczy w dotychczasowym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05). W niniejszej sprawie wymóg ten nie został spełniony.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że treść określonych przepisów prawa nie została dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni tych przepisów. Gdy w ramach stosowania wskazanych przepisów powstały w orzecznictwie już określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie postulowanej wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09).

Wniosek skarżącego nie spełnia tych wymagań. Pojęcie dobrej lub złej wiary przedsiębiorcy przesyłowego w kontekście nabycia przez niego przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu było już wielokrotnie przedmiotem wyjaśnień Sądu Najwyższego (zob. w szczególności uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 86/16). Skarżący nie wykazał, aby istniała potrzeba ponownego podjęcia tej problematyki na potrzeby rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Broniona przez niego teza, że brak tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości w zakresie treści służebności przesyłu, przesądza o złej wierze korzystającego, jest wynikiem nieporozumienia. Kwestia oceny dobrej lub złej wiary w kontekście zasiedzenia służebności przesyłu może się bowiem pojawić tylko w przypadkach braku tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowiły przepisy art. 520 § 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 5 pkt 3 i 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018. 265).